

Alkoholpolitisk handlingsplan 2024–2028

Alle gode ting er tre

Vedtatt i kommunestyret 20.06.2024

Lund
kommune

1 Innhold

1.1	Hvorfor alkoholpolitiske retningslinjer	3
1.2	Lovgrunnlaget	3
1.2.1	§ 1-1.Lovens formål	3
1.2.2	Alkoholloven § 1-7D Kommunal alkoholpolitisk handlingsplan	3
2	Overordnede målsettinger med retningslinjene	3
2.1	Folkehelseperspektivet:.....	4
2.2	Næringspolitisk perspektiv:.....	5
3	Bevillingsperioden	5
4	Retningslinjer for salg og skjenking av alkohol 2024-2028.....	7
4.1	Formålet med retningslinjene	7
4.2	Hjemmel	7
4.3	Bevillingsperiode og kunnskapsprøve	7
4.4	Salg av alkoholholdig drikk	7
4.5	Skjenking av alkoholholdig drikk.....	8
4.6	Vandelskrav i serverings- og alkoholloven	9
4.7	Salgs- og bevillingsgebyr	9
4.8	Reaksjoner ved overtredelse av alkoholloven.....	9
5	Delegasjon.....	9
6	Internkontroll.....	10
7	Skjenkekontroll og reaksjoner på brudd.....	10
8	Klagebehandling	12

1.1 Hvorfor alkoholpolitiske retningslinjer

Lund kommuner har som målsetting å være en bevillingspolitikk som i størst mulig grad begrenser alkoholens samfunnsmessige og individuelle skadevirkninger, samtidig som den sikrer næringslivet likebehandling og forutsigbare rammevilkår. Kommunen skal ved behandlingssøknader foreta en konkret og skjønnsmessig alkoholpolitisk vurdering.

1.2 Lovgrunnlaget

1.2.1 **§ 1-1.Lovens formål.**

Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

1.2.2 **Alkoholoven § 1-7D Kommunal alkoholpolitisk handlingsplan**

Kommunen skal utarbeide alkoholpolitisk handlingsplan. Departementet kan gi forskrifter om innholdet av kommunal alkoholpolitisk handlingsplan.

Alkoholovens bestemmelser bygger på to forhold, hvor første del gir kommunen stor grad av lokal selvstyret i forkant av bevillinger, mens bestemmelsen om sanksjonering gjennom prikktildelingssystemet følger av de nasjonale reglene for dette.

Forvaltning av alkoholpolitikken i kommunen berøres av flere lover, blant annet:

- Forvaltningsloven
- Serveringsloven
- Helse- og omsorgstjenesteloven
- Lov om psykisk helsevern
- Politiloven
- Lov om vakthold
- Diskrimineringsloven

Ved saksbehandling av saker knyttet til salgs- og skjenkebevillinger skal også lokale politivedtekter følges.

2 Overordnede målsettinger med retningslinjene

(I tilfeldig rekkefølge)

Lund kommune ønsker at arbeidet med de alkoholpolitiske retningslinjene skal ses i et folkehelseperspektiv, så vel som i et næringspolitisk perspektiv. Det er også et overordnet mål å minske uro, støy og vold i kommunen på kvelds- og nattestid.

Etter helse- og omsorgstjenesteloven skal kommunene forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne. Dette gir helse- og omsorgstjenesten en plikt til å bidra til å redusere de negative konsekvensene alkoholmisbruk kan ha for enkeltpersoner og for samfunnet.

2.1 Folkehelseperspektivet:

Kommunen skal etter folkehelseloven § 5 ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne. Oversikten skal blant annet baseres på kunnskap om faktorer og utviklingstrekk i miljø og lokalsamfunn som kan ha innvirkning på befolkningens helse.

Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Videre skal arbeidet beskytte mot ytre helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen. For kommunen er det en målsetting å redusere skadevirkningene alkoholforbruket påfører den enkelte, deres familier og samfunnet. Dette skal gjenspeiles i alkoholpolitisk handlingsplan.

- Hindre overskjenking
- Hindre skjenking til mindreårige
- Alkoholfrie soner, spesielt med tanke på barn og ungdom
Lund kommune understreker at barn, unge og unge-voksne er en viktig målgruppe i det forebyggende arbeidet. Det er derfor viktig å opprettholde arrangementer som er rettet mot barn og unge, som alkoholfrie soner.
- Ha seriøse, gode og varierte møteplasser.
Det er et mål for Lund kommune å ha seriøse, gode og varierte møteplasser for innbyggere og tilreisende til våre ute- og spisesteder.
- Hindre diskriminering og sikre tilgjengelighet for alle
Lund kommune er også opptatt av å hindre diskriminering og sikre tilgjengelighet for alle. Brudd på likestilling – og diskrimineringsloven skal ikke forekomme.
- Trygge arbeidsplasser

2.2 Næringspolitisk perspektiv:

Det skal være et felles ansvar mellom bevillingsmyndighet, bevillingshavere og andre aktuelle aktører, så opprettholde et trygt uteliv og at alkoholomsetningen finner sted i samsvar med gjeldende lovverk, lokale forskrifter samt kommunale vedtak.

- Forutsetning for bransjen
Det legges vekt på å utforme retningslinjer som er forutsigbare for bransjen, at de fører til likebehandling og at de forplikter både kommunen og bransjen.
- Sikre likebehandling og rettferdige konkurranseforhold
Det skal legges vekt på å utforme retningslinjer som er forutsigbare for bransjen, at de fører til likebehandling og at de forplikter både kommunen og bransjen.
- Hindre økonomisk kriminalitet
Det skal legges vekt på å hindre økonomisk kriminalitet slik at kommunen kan bidra til å forebygge og begrense en uheldig utviklings i bransjen, og at dette skal være et viktig virkemiddel for å skape rettferdige konkurranseforhold.
- Trygge arbeidsplasser

3 Bevillingsperioden

Bevillinger etter alkoholoven § 1-6, første og annet ledd, gjelder for en ny periode på inntil fire år med opphør senest 30. juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer dersom kommunen etter kommunevalget har foretatt en gjennomgang av alkoholpolitikken med fokus på bevillingspolitikken. Dette innebærer at alkoholpolitiske retningslinjer for salg og skjenking neste gang behandles våren 2028. Alle bevillinger fornyes automatisk for en ny bevillingsperiode.

Skjenkebevilling videreføres uendret for:

Bondeheimen Bevertningssted Åge Sand

Eikeland Gård Bjørn Risa

Pizzamani AS (v/René Munthe Eik)

Salgsbevilling videreføres uendret for:

Coop Sørvest SA

Coop Extra, Moi

Coop Prix, Hovsherad

Moi Handel AS

Forlengelse gjelder fra vedtaksdato til senest 30. september 2028.

4 Retningslinjer for salg og skjenking av alkohol 2024–2028

4.1 Formålet med retningslinjene

Retningslinjene skal bidra til å begrense så vel samfunnsmessige som individuelle skader knyttet til alkoholbruk. Retningslinjene skal særlig bidra til å skjerme barn og ungdom mot alkoholmisbruk.

Retningslinjene skal bidra til mest mulig forutsigbar og lik behandling av søknader salg og skjenking av alkohol, og reaksjoner etter kontroll av salgs- og skjenkestedene.

4.2 Hjemmel

Lov om omsetning av alkoholholdig drikk (Alkoholoven)

Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv (Alkoholforskriften)

4.3 Bevillingsperiode og kunnskapsprøve

Bevillingsperioden skal være 4 år fra 01.07.2024 – 30.06.2028. Kommunestyret kan gi bevilling for salg og skjenking av alkoholholdig drikk for 4 år om gangen.

Kommunestyret kan videre bestemme at bevillingene skal gjelde for en ny periode på inntil 4 år, forutsatt at alkoholpolitikken er gjennomgått etter siste kommunevalg.

Bruk av salgs- eller alminnelig skjenkebevilling krever at styrer og stedfortreder har bestått kunnskapsprøven i alkoholoven.

De som får bevilling, plikter å gi kommunen årlig skriftlig oversikt over omsetning/reviderte regnskapstall snarest mulig etter årsskifte.

4.4 Salg av alkoholholdig drikk

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk, gruppe I, kan gis til dagligvarebutikker, inkludert spesialforretninger med lokal mat ol.

Det kan i tillegg gis salgsbevillinger utvidet med rett til tilvirkning for salg i egen virksomhet etter alkoholovens § 3-1, b. Bestemmelsen gjelder for eksempel fruktprodusenter og mikrobryggerier.

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe II og III kan gis AS Vinmonopolet.

Salgstider for salg av alkohol fra butikk styres av alkoholovens § 3-7 slik:

- mandag – fredag kl. 0800 – 2000, lørdag kl. 0800 – 1800.
- dager før helligdager kl. 0800 – 1800.

Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag.

Salg skal ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai.

4.5 Skjenking av alkoholholdig drikk

Skjenketider:

- Skjenking av vin og øl kan skje mellom kl 08.00 til 02.00.
- Skjenking av brennevin kan skje fra kl 13.00 til 24.00.
- Godkjent uteservering avsluttes kl 01.00.

Generelle vilkår knyttet til alle skjenkebevillinger

- All servering av alkoholholdig drikk mot en eller annen form **for betaling** krever bevilling.
- Det gis ikke skjenkebevilling til arrangement retta mot barn og unge.
- Det gis ikke skjenkebevilling til klubber politiet definerer som kriminelle.

a) Alminnelig skjenkebevilling. for skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 1 (øl og rusbrus), 2 (vin) og 3 (brennevin), kan gis til

- spisesteder med fast meny, eller fast kokk og serveringspersonale
- hoteller der skjenkebevilling må anses som en naturlig del av hotellets drift
- pub, bar, diskotek.

Bevillingsmyndigheten vurderer konkret hver enkelt søknad, men alminnelig skjenkebevilling gis i utgangspunktet ikke til:

- aktivitets-/fritidssenter
- gatekjøkken/storkiosk

Alminnelig skjenkebevilling kan utvides for en enkelt anledning til å omfatte andre arealer og annen skjenketid.

Når skjenkebevillingen er gitt til et omsøkt konsept, og dette endres vesentlig, må det søkes om ny skjenkebevilling.

Skjenkestedet skal oppfylle eventuelt pålegg fra politiet om å holde godkjente ordensvakter.

Søker må dokumentere at alt skjenkeareal er godkjent etter plan- og bygningsloven til formålet.

Uteservering i tilknytning til skjenkested skal være klart avgrenset.

b) Skjenkebevilling til et åpent arrangement

Gis til åpne arrangement på steder uten alminnelig skjenkebevilling. Omfatter foreninger, organisasjoner og registrerte foretak. Skjenkebevilling kan gis for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2.

c) Skjenkebevilling til et lukket arrangement

Gis til salg av alkoholholdig drikk til lukkede arrangement, og hvor gjestene er særskilt invitert og meldt seg på i forkant. Skjenkebevilling kan gis for gruppe 1, 2 og 3. Til lukkede arrangement kan søkes ambulerende bevilling. I Lund kommune kan nyttes inntil 5 ambulerende bevillinger samtidig.

d) Krever ikke bevilling

Det kan serveres alkoholholdig drikk uten bevilling i et leid/lånt lokale når en privat person, forening og lignende arrangerer selskap for en sluttet krets av familie eller venner, så som bryllup, fødselsdag e.l. Servering skal foregå uten betaling.

4.6 Vandelskrav i serverings- og alkoholoven

Det ligger nedfelt i loven at formålet bak vandelskravet er å bekjempe ulike former for kriminalitet. Det følges av vandelshierarkiet hvordan vandelskravene skal vurderes og kommunens vurdering kan overprøves av klageinstans og rettsvern.

4.7 Salgs- og bevillingsgebyr

Lund kommune følger de til enhver tid fastsatte gebyrene jf. merknader [til Forskrift av 8. juni 2005 nr. 538 om omsetting av alkoholholdig drikk \(Alkoholforskriften\)](#).

Inntektene ved gebyr nyttes til dekning av utgifter til salgs- og skjenkekontroll.

4.8 Reaksjoner ved overtredelse av alkoholoven

Reaksjonsformer ved brudd på alkoholoven i Lund kommune følger de vedtatte endringer i alkoholforskriften om prikktildelingsystem som trådte i kraft 1.januar 2016, se kap. 10, § 10 i [forskrift 8.juni 2005 nr. 538 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.](#)

5 Delegasjon

Levekårsutvalget:

Myndigheten til å innvilge søknader om salg/skjenkebevilling til salg/serveringssteder, til utvidelse eller innskrenking av salg/skjenketiden i bevillingsperioden, samt avslå salg/skjenkebevillinger, delegeres til Levekårsutvalget.

Likeledes delegeres til Levekårsutvalget å inndra salgs- og skjenkebevillinger.

Utvidelse av bevillingen

Myndigheten til å avgjøre søknader om utvidet bevilling, jfr. Alkoholovens § 4-2 1-6.

Kommunedirektør:

Med hjemmel i Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. og forskrifter gitt i medhold av denne loven delegeres avgjørelsesmyndighet innen følgende områder til kommunedirektøren:

Ambulerende bevilling

Myndigheten til tildeling av ambulerende bevilling til skjenking av øl i kl. II, øl i kl. III og vin og brennevin, jfr. lovens § 4-5.

Skjenkebevilling for en enkelt anledning

Myndigheten til å tildele skjenkebevilling for øl i kl. II, øl i kl. III, vin og brennevin for en enkelt anledning, jfr. lovens § 1-6. En enkelt anledning kan vare inntil 3 dager.

Utvidet skjenketid for en enkelt anledning

Myndigheten til å avgjøre søknader om utvidet skjenketid for en enkelt anledning, jfr. lovens § 1-6.

Skifte av styrer og stedfortreder

Myndigheten til å godkjenne skifte av styrer og stedfortreder, jfr. lovens § 1-7c.

6 Internkontroll

For å sikre at bedriften følger krav i alkoholloven, skal innehavere av salgs- og skjenkebevillinger føre internkontroll med den virksomhet som drives i henhold til bevillingen – Alkoholforskriften kap. 8. Internkontrollen skal bidra til at stedene driver forsvarlig, og hjelpe til med at det skal være lav risiko for overtredelser av alkoholloven og skader som følge av alkoholbruk. Den enkelte virksomhet må lage sin egen håndbok for internkontroll, tilpasset sin egen drift.

7 Skjenkekontroll og reaksjoner på brudd

1. Kontroll med salg- og skjenking i Lund kommune foretas av ekstern kontrollmyndighet. Pr juni 2024 er dette etter avtale med Rogaland brann og redning.
2. Ved brudd på bestemmelser på alkohollovens virkeområde må påregnes hyppigere kontroller i bevillingsperioden.
3. Dersom brudd på alkohollovens bestemmelser i forbindelse med ambulerende skjenkesøknad, kan det få konsekvenser som avslag på fremtidige søknader.
4. Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker skal bevillingen inndras, jf. alkoholforskriften § 10. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal lengden på inndragningen gjenspeile overtredelsens alvorlighetsgrad og følge alkoholforskriftens § 10-1, samt §§ 10-2 til 10-6

5. Alkoholforskriftens § 10-3 beskriver følgende ift. antall prikker i forhold til overtredelser:

Antall prikker	Brudd	Lovgrunnlag
8	Salg, utlevering eller skjenking til person under 18 år	Alkoholoven §1-5
8	Brudd på bistandsplikten	Alkoholforskriften § 4-1
8	Brudd på krav om forsvarlig drift	Alkoholovens § 3-9 og §4-7
8	Hindring av kommunal kontroll	Alkoholoven §1-9
4	Salg og utlevering til person er eller vil bli åpenbart beruset	Alkoholforskriften §3-1
4	Brudd på salgs- utleverings- og skjenketidsbestemmelsene	Alkoholoven § 3-4a og §4-4
4	Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til personer på 18 eller 19 år	Alkoholoven §1-5
4	Brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk	Alkoholoven § 1-5
2	Det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet	Alkoholforskriften § 4-1
2	Mangler ved bevillingshavers internkontroll,	Alkoholoven § 1-9, alkoholforskriften kap. 8
2	Manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist	Alkoholforskriften kap. 6
2	Manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist	Alkoholforskriften kap. 6
2	Brudd på krav om styrer og stedfortreder	Alkoholoven § 1-7c
2	Gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet	Alkoholovens § 1-8
2	Gjentatt diskriminering	Alkoholoven §1-8
1	Brudd på kravet om alkoholfrie alternativer	Alkoholforskriften §4-6
1	Brudd på regler om skjenkemengde	Alkoholforskriften §4-5
1	Konsum av medbrakt alkoholholdig drikk	Alkoholforskriften §4-4
1	Gjester medtar alkohol ut av lokalet	Alkoholforskriften §4-4
1	Brudd på plikten til å påse at det ikke drikkes alkohol i salgslokale	Alkoholforskriften §3-2

1	Brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted	Alkoholforskriften § 3-3
1	Brudd på vilkår i bevillingsvedtaket	Alkoholoven § 3-2 og § 4-3
1	Brudd på reklameforbudet	Alkoholoven § 9-2 og alkoholforskriften kap. 14
1	andre overtredelser som omfattes av alkoholoven § 1-8 første ledd, jf. blant annet alkoholoven § 3-1 femte ledd, § 4-1 annet ledd, § 8-6, § 8-6a, § 8-12 og § 8-13	

8 Klagebehandling

Ved klage på salg- og skjenkebevilling, behandles det som klage på enkeltvedtak. Dette kan påklages til Statsforvalteren, jf. Alkoholoven § 1-16

Ved klage på tildeling av prikker gjelder forvaltningslovens regler. Der klageretten ikke benyttes, kan tildelingen av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på senere vedtak om inndragning hvor tildelingen av prikker inngår som grunnlag, jf. Alkoholforskriften § 10-5

Ved klage på brudd på reklameforbudet, kan det påklages til Markesrådet. Ved behandlingen i Markedsrådet gjelder de saksbehandlingsregler som er gitt i eller i medhold av markedsføringsloven så langt de passer, jf. Alkoholoven § 9-5.